

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

100 SOUTH EAST ASIAN AVENUE, SUITE 200, HOUSTON, TEXAS 77059

TEL: 713/762-1000 FAX: 713/762-1001

WWW.CHICAGO.PRESS.COM

© 2005 THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

ALL RIGHTS RESERVED

PRINTED IN THE UNITED STATES OF AMERICA

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

ISBN 0-226-17710-0

HARDCOVER \$45.00

PAPERBACK \$25.00

9 780226 177100

0 226-17710-0

Gál Éva Emese · versek

IGAZSÁGSZOBOR

ABLAK

Gál Éva Emese
IGAZSÁGSZOBOR

Gál Éva Emese

IGAZSÁGSZOBOR

versek

ÁLLAT

NYUGAT-SZÉKELYUDVARHELY, 1997

Gál Éva Emese

IGAZSÁGSZOBOR

versek

ABLAK

KIADÓ - SZÉKELYUDVARHELY - 1997

A könyv szerkesztője
MAJLA SÁNDOR

A borítót a szerző tervezte

Készült Székelyudvarhelyen,
az INFOPRESS Rt. nyomdájában.
A kiadást a Magyar Művelődési és Közoktatási
Minisztérium támogatta.

X Barátom állatverse

Nincs okom panaszra, uram:
idomultam.

Súlyom, magasságom, intelligenciahányadosom,
múltam,

lóerőm, szavam, mindenem
elvegyül a teremtett közegben.

Nincs okom panaszra, uram,
okom nincs. Elfeledtem.

Úgy tornázta rám magát a kín,
mintha állat kaparna hulladékain,
könnyű halmot húzna nehéz szennyre.

Ennyi. Lelkiismeretre
miért tellene annak, aki
úgy idomul, ahogy tanítják neki?

Gondolat, képzelet, vagy eszme?
Eb vonít fel holdas fellegekre.

Szerelem? Engesztelő ének?
Egymásnak adakozó élet?

Macska keres nyivákolva társat,
s ha megunja, hagyja az egészet.

Ha létezési formája nincs már a szabadságnak,
miképpen lehetne joga?

Ha földja őrhelyét az állat
egy csontért,

miért ne lenne az ember
épp oly ostoba?

1987

ÉJSZAKAI ERDŐ

Csendszonett

Tékozló csend! Hogy kijátszod a kérdést!

Út vész el benned, város süllyed el,
belefárad a képzelet, az érzés,
míg teremti, mit újra elveszel.

A szó alig csen magának világot,
mintha több lennél, mint elhallgatás.
Csupán hiány vagy! Nyugalmad sem áldott,
nem társítható hozzád semmi más,

csak üresség, csak céltalanság, kétség
mindabban, ami emberi még, érték,
de nem marad, csak emlékezete,

ha te győzől, s nem értelme a szónak,
amelyben mégis, mégis él a holnap,
hogy te is, csöndem, tovább élj vele.

1988

Emberszonett

Ember vagyok, és nem értem az embert,
hogyan sűríthet ennyi végletet,
miért emel saját magára fegyvert,
ha éppen így lesz fegyvertelenebb?

Hogyan küzdhet magáért, maga ellen?
Már akkor is csak áruló, ha hős,
mert benne hasonul meg az a szellem,
ami a teremtéssel egyidős.

Hiába társít eszméket a kínhoz,
míg a diktátor, a szentatya, gyilkos,
és a költő egy gyűjtőnévbe fér,

lesz, aki elherdálja emberségét.
Ím, falkákra szaggatja föl a térkép,
hogyan vonítson a történelmekért!

1991

November

Hová tűntek a tiszta nappalok?
Arcodból kiűzték a fényt a gondok.
Valamikor reád hasonlított
ez a vidék, de immár meghasonlott.

A rét, az ég, a bűvös tengerek
már régen nem neked óvják a verset,
csak eltékozzolják szerelmedet,
és fájdalmadból is fenséget nyernek,

hogy te maradj az ősz végi, kopár
föld, ami önként továbbadta már
gyümölcseit a tékozló világnak.

Szenvtelenül simít ágyat a szél,
hogy megvesse álmát benned a tél,
és rád púpozza a fehér dunnákat.

1988

Szerep

Mi gyakran gondolunk már ugyanarra,
mintha a dráma lenne ugyanaz,
mely történéseit körénk csavarja,
hogy csak az a szerep legyen igaz,

amit hevében ránk osztott a szerző,
mikor az egészbe betervezett,
s bár lap mint lap felnő sok új szereplő,
nem játssza másképp ezt az élet.

A folytonosság úgy taszít előre,
hogy egyedenként hulljunk ki belőle,
és maga mögött semmit nem felejt,

tudatunk mégsem éri föl a véget,
mert szerepet veszít benne az élet,
s magával hantolja el a sikert.

1988

Pamutvers

Álmomban iszonyú valóságot láttam:
pamutból voltak az emberek.
Siettek mind a pamutgyárba,
hogy pamutot termeljenek,
mert kellett a pamut, a pamut
ahhoz a pamut-létezéshez,
ahol minden gombolyítható,
ahol semmi sem fényes.
Tudtam: ha pamut-világban élek,
pamutból vagyok magam is,
hát gombolyítani kezdtem magam,
s mire egyetlen ujjamra áttekertem
az egész tehetetlenséget,
éreztem, nem vagyok hamis,
mert az vagyok, ami e világban lényeg,
hát gurulva kezdtem erről vallani.
Az emberek néztek,
és kiabáltak: Né, pamutgomolya,
s akkora, mint egy ember!
Nem ismertek fel.
Nem látták magukat soha.

Ugye, furcsa álom?
Azóta is félek,
hogy hiába ébredek majd
egyedül,
fölriad velem a pamutvilág,
és gombolyít tovább
észrevétlenül.

1986

Éjszakai erdő

Éberem, mint a gyöngé állatok,
a lesek ellen kuporogni lesben,
védtelenül a sűrűsödő estben
nem gyávaság, pusztán csak állapot.

Beláthatatlan már a környezet.
A kis sugárral, amit mélyre enged
a lomb, egyre a nappalok üzennek,
mert holdnak saját fénye nem lehet.

Így éjek éjébe betör a nappal,
a kiolthatatlan reménység,
s a szívekben fölizzó virradattal

beláthatóvá törpül a halál.
Kis állat, légy hát éber: tenmagaddal
nagy vadak éhét csillapítani kár!

1988

Centivers

Uram, mérheted nyugodtan
a végtelent centiméterekben,
hiszen a birtokodon túlra
nem szárnyal már a képzelet sem,
annyira hermetikusan
rázártad ezt a matt eget,
hogy benne nem keringenek
tündöklő csillagrendszer,
és a nagy úri csend suttogását
sem hallja meg, aki oly kicsi,
hogy a csengő-bongó szóval
sem tud valóban játszani,
mert mindhiába rázza, rázza,
nem virrad tőle más világra,
talán magát sem hallja meg,
nyújtóztasd hát nyugodtan végig,
akár a teljes sötétségig
elállítódott centised,
és ne kérdezd meg, sose kérdezd,
milyen a törpék belseje,
mert a feneketlen fényhez
mérten hatalmad élete
oly csekély, mint a markodba hulló
emberélet: olvadó pehely,
dicsőségemben meg sem érzed,
hogy bőröd felszínén tűnik el,
ne kérdezd hát, sose kérdezd,
milyen a belső, szép vidék,
mert ahhoz képest glóriád csak
köréd centizett semmiség!

1987

Kép

Megszoktad-e, hogy itt festve van minden?
Csak benned él még a bizonytalan,
rajtad kívül eleven világ nincsen,
a rét, az ég, a fény is festve van.

Hogy letépném a legkékebb virágot,
és bármiképpen elvinném neked!
De érzed a kiszolgáltatottságot?
Csak drót a szár, rongyok a levelek,

s a szirmok is! És nincs valódi harmat,
mert gyöngyszemeket könnyez ez az éj.
Hogyan játsszak itt életet magamnak,
s mit adjak belőle neked? Beszélj!

A hang valódi, mondd, valódi hang még?
Ha bábu lennék, tán bele se halnék.

1988

Más

Átgondolom, mert át nem élhetem,
mivé lennék egy másik küzdelemben,
ahol nem magammal kell védekezniem,
és egy világgal együtt vesztenem.

Mitől fosztott meg a nagy rendező,
mikor a többletet hiánnyal mérte,
hogy ne törhessen tökéletességre,
csak az, amit elvetél az idő?

Lám, minden rímbe másként hat a szó,
nincs jelentés, amit ne marjon kétség,
mert hitek szerint változik az érték,
csak a harc érte örökkévaló.

Mivé lennék hát mondd, mivé a *másban*
ahol más élet szerint más halál van?

1988

Severs

És egyszer minden ajtó zárva lesz.
Sehonnán nem indulsz, és sehová nem
érkezel meg, csak egyre kintrekersz.
Még azt reméled, hogy valaki vár benn,

de a ház egyre ismeretlenebb,
hiába kopogtatsz, magad se hallod,
emlékeid se tartanak veled,
világod hiányát mintázza arcod.

Makacsul vársz, vagy bolyongsz, egyre megy.
Nem változik se kint, se bent a semmi.
Nemlétedben a lét se lesne meg,
mért kell neked önmagad észrevenni?

Szabad vagy! Ez se élet, se halál.
Dörömbölsz? Rúgsz? Az ajtónak se fáj.

1989

Látomás

A színeket már összevegyítette
a sugártalan palettájú ég.
Nincs kék, se zöld, és nincs fekete este,
csak magát satírozó szürkesség.

Mintha a formák megszűnnének benne,
felgöngyölíti szőnyegét a tér,
és ahogy gyűri egyre végesebbre,
fonákján szívárog a szürke vér.

E göngyölegben nincs helye időnek,
magába térül mindenütt a szőnyeg,
hogy semmihez ne kötődjék soha,
nincs hát galaxis, nincs fényévnyi távlat,
mert arca sincs a fölvérző fonáknak,
ami világhoz hasonlítana.

1988

Miért?

Miért kell egyre más időben élned,
mint ami megtörténhetne veled?
Mintha túlzengené egy messzi ének
alig lekottázható életed,

de mindhiába ér hozzád a dallam,
ha jelentésétől megfoszt a táj,
mert nemcsak a múlt visszahozhatatlan,
s nem csak a jövő ígézete fáj,

de minden perc sokszorozza a vesztséget,
mintha célja lenne, hogy egyre elkésd
az érted is megtörténő jelent,

ahol paránnyá törpülnek a végek,
hogy átérhesd a zengő messzeséget,
miképpen ő átölel idebent.

1988

Éjszaka

Éjszaka van közel a világ.
Alszik. Nem történhet ellenem.
Valahonnan gyöngé mozgást hallok,
talán a gyötrő élet, sejtelem

hangját. Meleg a bocsánat.
Ég a test, ha lelket ér a lélek.
Siet a vér, ha kerülőkkel is
vissza a szívhez. Soha el nem téved.

Kellene a lüktetés szava.

Álmodom: ne bízz fát a szélre!
Mindhiába tudnád, erős a gyökér,
ha szemed csak a csapzott lombra nézne,

engedd! Eleven, tiszta nyár kering
benne még, de múlik nemsokára.
Minden évszak becsapja megint,
s hogy élni tudjon, újra megbocsátja.

Kellene a keringés maga.

Dereng az ég. Mondd, ki ellen ébred?
Arcod, mint a csapzott lomb, susog.

Lennék nedve éltető gyökérnek.

1989

Derengés

Tudat, ne állj az ablakom elé!
Nem kérek már megfontolt hajnalokból!
A szívem egyre újrakezdéné,
s te mindegyre elzárod a valótól.

Miért hiszed erősebbnek magad,
mint a semmiből kelyhet nyitó lélek?
Őt nem határolják körül falak,
ha úgy akarom, távlatából nézek

vissza reád, s méltán restellheted
egy ablakhoz is vézna testedet,
mert látod? körberagyognak a rések,

amelyeken keresztül egy szabad
világból süt le rám a virradat,
és pírom festi meg a messzeséget!

1988

A hit

Nem veszek el, amíg nem hagylak veszni!
Nem tűröm, hogy ne pont az légy, akit
egész valómmal úgy tudok szeretni,
hogy legyőzd korod vereségeit!

Erőd vagyok, bizalmad vagyok, Ember,
hogy te minden lehess, bármi vagyok,
újjaszületék égő szerelemmel,
hogy hevítsem neked a holnapot,

s míg én veled, és te velem magadban
bolyongsz az öntörvényű forgatagban,
igazítok a csillagrendszeren,

hogy meg ne lásd, hű önfeláldozásom
önzés csupán: te bírod le halálom,
hiszen nélküled én sem létezem.

1988

Korong

Beleremegett a kép
a hajnalhasadásba,
a piros, mint a láva
folyt szerte a havon.
Tudtam, hogy káprázat,
mégis a fénnel együtt hittem,
hogy új napra gyúl
a régi fájdalom.

A szín a képzetek legnagyobb művésze,
bénít, békít, dühít, vagy megáld,
az ösztönök tiszta ütemére
komponálja a látvány dallamát.

Ahogy kúszott a korong egyre följebb,
megszűnt a piros fájdalom,
az arany és az ezüst hideg ragyogása
súrolta a csendet a havon.
Mintha csillagszórót gyújtott volna
sok láthatatlan gyermek
zúzmarás ágakon,
dermedten izzottak a percek,
és megdermedt az izzó fájdalom.

1986

IGAZSÁGSZOBOR

Két szonett Tőkés Lászlóhoz

1.

Most légy erős! A mi erőnket őrzöd,
hiszen nélkülünk értelmetlenül
mérnéd magad az örvénylő időhöz,
ami egyre önmagába merül,

hogya a felszínbe mélységet keverjen,
mikor a mélység ragyogást keres.
Most magadhoz kell légy nagyon kegyetlen,
hogya maradj népedhez nagyon kegyes!

S üldöztetés, és jaj az ára annak,
hogya érvényt szerezhess igaz szavadnak,
bennünket is átérjen hű hited,

túlnőve minden zsarnoki sötéten
a sok egyedi fény egymásra nézzen,
s a látható időt teremtse meg!

1989. december 16.

2.

Mit érzel most? De piros a szabadság!

De drága vér, de drága fájdalom!

A harangokat nagy szelek zúgatják,
majd végigsimítnak a holtakon,

és te sem érted már, (de mondd, ki érti?)

miért oly szörnyű a történelem,

hogy önhibáit bűnökkel tetézi,

és átgázol a nemzedékeken,

de te, ki igét teremtettél érte,

és fölkészültél bármi szenvedésre,

tudod, úgy értékesebb, igazabb

a hit is, hogyha áldozattal méred,

és győzelmén a szabadságot érted,

hiszen papjává szentelted magad!

1989. december 26.

Átmenet

Elhiszed-e, hogy már nem les rád senki,
nem rója föl mindazt, amit beszélsz,
vagy mosolyod még a rettegést rejti,
hogy álom marad, álom az egész?

Hiszen álom volt csak, távoli fényjel,
amíg hitéből szenvedés fakadt!

Ilyen hirtelen hogy is hihetnéd el?

Nem voltál eddig soha még szabad!

Harmincöt éved minden perce lüktet,
konokul idültek a rút sebek,
lesz közöttük talán, mi el se tűnhet,
csak íratja a fájó verseket,

de éledsz már te is, muszáj remélned,
hogy álmaidat valóban megéled!

1989. december 27.

Évszak

A nagy havakat elnyeli a fű,
tengernyi tűhegy szúr a levegőbe,
és a fuvallat nem vérzik el tőle,
kitavaszkodni ilyen egyszerű.

Most élni, fájni, érezni muszáj!
Az ösztön parancsol a gondolatnak,
a kis rügyekből dús lombok fakadnak,
és megkoronázza magát a nyár,

bár tudja jól: csak múló dicsőséget
teremthet a szerelmes verőfénynek,
az élet mégis ő. Szövetkezett

vele a tavasz, ősz, s a téli álom,
hogy együtt ringassák át a halálon
az eljövendő évezredek!

1992. március

Még egyszer!

Hát úgy legyen! Próbáljuk meg még egyszer!
Építsünk otthont újra itt, ahol
az ifjúságunk hontalanul telt el,
és társaink között gyérült a sor.

Szerelmet boltoznak a régi várak,
egük évszázadok fölött ível,
sok fájdalom adott nevet e tájnak,
hogy ne cserélhessük föl semmivel!

A jövő bizonytalanabb, mint bármi,
de lám, a jelen még tünékenyebb,
s nem lehet emberibb időre várni,
mint arra, amiért tisztán lehet

élni tovább. Hát próbáljuk meg újra!
Otthonunkat honunk kell megtanulja!

1990. január 24.

Emlék-vízió

(Szatmár, 1970. május 14.)

Ma szűk medréből kilépett a szó!
Sodorja már magával ezt a tájat.
Úgy omlik jóra rossz, mint rosszra jó,
és örvényekkel pörögnek a vázak.

Ki menekül, ki menekít, ki hal.
A mondatok az értelmetlenségig
duzzadnak föl, s bár egyre több a jaj,
az áradatban semmivé enyészik.

A ház, ha áll, ha bírja, tartja még
a régi otthonnak bár küllemét,
riadt ablakait mereszti szerte.

Hogyan lehet, hogy ott rombol a szó,
ahol a tiszta mondanivaló
forrásait a csend be sem temette?

1989. szeptember

Vershelyzet

Itt füstfelhőkből hull a hó? Fehérnek
tűnnek a lélek árnyékai már,
s ahogy a téli kép szobámba léphet,
úgy fölszámolható minden határ

ebben az álomteli ébrenlétben,
ami széttereget és összefog,
hogy az időre rálátást ígérjen,
és megközelítse a távlatot,

de jaj! Mindebből nem marad, csak képzet,
amit valódi fájás tompít el,
mert sodornak tovább a rút regények,
a vers velük mindhiába perel,

kontraszt marad, mint sorok közt a hó,
melyen az árnyék kiolvasható.

1990. február

Radnóti

Mondd, miért vagyunk újra végveszélyben?
Az idő, mint a szögesdrót, övez,
és az, aki nem menekül el mégsem,
lassan hitének csak árnyéka lesz.

Arcunkat megcsonkította sok átok,
ha a múlt fáj, egy évezred nehéz.
Lehet, hogy égre rossz percben kiáltok,
de egyre Radnóti hűsége néz.

Az embertelenségben örök ember,
ki halálával mítoszként üzen.
Miért hullt el egy rút történelemmel?
Miért nem védhette meg senki sem?

Minket ki véd meg? Gyöngye vért a szó már:
halál kezében fekete a szótár.

1990. április

Mozzanat

Örülj nekem!

Ha hegygerincek roppannak,

ha istentelen

trónusok előtt görbül meg a föld,

örülj nekem! Nincs veszve semmi még,

ha örülni tudsz annak a kevésnek,

ami a tehetetlenséget

feledni aligha elég:

hogy itt vagyok, hogy veled vagyok, élek.

Ha tündökölve megtagad az ég,

nincs oltalmad, tered, hogy körbenézhess,

jövőd már egy rossz költői képhez

hasonlítható,

ami semmit sem jelent,

csak fáj benne, csak fáj benne a szó,

örülj nekem! Nincs öröm, ami cáfol:

ketten vagyunk. Félnénk egy haláltól?

1990. május 4.

Szégyen?

Meztelennek teremtettél, atyám!
Mi megteremtettük hozzá a szégyent,
hogy keresztülizzon minden ruhán,
és állig gombolja a mindenséget!

Állig gombolja rá a kételkedést:
állat és isten között mi az ember?
Minél több, és mihez képest kevés?
A szó, a hit, a gondolat, ha fegyver

mit óv, mit támad, mit félt, mit cserél
föl, és mivel, ha megkopik az eszme,
és igazából, amit föl sem ér,
mit fordít át fonák történelemre?

Meztelennek teremtettél, uram,
hogy mi találjunk magunknak ruhákat.
Honos legyen ruhánk, vagy hontalan?
Életnek öltözzünk-e, vagy a gyásznak?

1991. június 4.

Történelem

A mártíromság már nem öntudatlan:
vereségen túl nincsen áltatás.

Sebek fertőződnek el a szavakban,
és nem kötözi őket, csak a gyász.

A kor, amelyben farkasok elégnek,
vonításokból gyűjthet éneket.

Én nem bocsátok meg a szenvedésnek,
amíg nincs égbolt életem felett,

hogyan őrizzen rólam egy tiszta képet
az időn túli, örök számvetésnek,
ami történelmekre nem szakad,

hogyan pusztulásba űzze a világot,
mert áldozatból nem lehetek vádlott,
s vádlottként se lennék csak áldozat.

1990. augusztus

Orbán Balázs földjén

Legendák glóriája itt a csend,
évszázadokon tapos át az ösvény,
bércek hasítják föl a végtelent,
alkony tűzében tisztul meg a Törvény,

s folytatással büntet a virradat.
A köztes éjszakákon nincs kísértés,
csak gyűl a kincs a várromok alatt,
csak gyarapszik a választ ölő kérdés:

mikor békél meg idővel idő?
Mikor békél meg emberrel az isten,
hogy történelmünk, jaj! a temető
örök homályával be ne kerítsen?

Az Oltárkő magasabb, mint az ég,
útkeresztnél támadnak föl a falvak,
de tájleírásból ennyi elég:
a székelyek is csak élni akarnak!

1991. augusztus

Sorsszonett

Ennyi halálból nincs feltámadás!
Már gyöngé vagy te is a jóra, isten!
Félúton megtorpan minden varázs,
mi tőled érkezne, hogy megsegítsen.

Nem menekül el alólunk a föld,
rés se nyílik a semmibe az égen,
amit egy baljós végtelen kitölt,
mint értelem az értelmetlenségben,

csak életünket oltja ki a kétely,
mert nemlétünket is fölérjük ésszel,
ha nem reméljük, hogy feloldozod

történelmek átkaiból e népet,
ki istenével szenved vereséget,
bár áldozatot lelkéből hozott!

1991. június 15.

Éjjeli irónia

Alusznak a dorongok. Elnyűtt bábok,
álmukban csak az eget törik szét,
és a szertesziporkázó szilánkok
fölglóriázzák Bunkó Istenét.

„Különben csend van”. Határozott éjjel,
mindenki maga szerint álmodik.
Az ébredés már önmagában vészjel,
mert egyre több semmire józanít,

és semmi közt szinte semmibe vész
a bölcsen bölcselkedő értelem,
mellyel világot úgy rendez át az ész,
hogy semmiből is valami legyen,

de pszt! Most csend van! Nem tudom, de látom:
nem térít észre senkit sem az álom!

1991. február

A becsület:

A fegyvert viselem, de nem lövök!
Mert fegyverem a létezésem ára,
történelmek palástjai mögött
a végítélkezésem szabadsága.

Jöhet bármilyen kor, nem változom:
aki életet önmagával érlel,
az tud szembenézni felsőfokon
a függőleges hátú messzeséggel.

A gyöngék pártján állok. Jóllehet
nagy erők játsszák ki a gyöngeséget,
és a kiszolgáltatott emberek
között marad legolcsóbb a vétek.

Örök vagyok, miképpen emberi
méltósággal ruházott föl az élet,
és folytatódom, míg ember meri
méltóságom vallani fegyverének!

1991. szeptember

Fehéregyháza

A múltat járom. Csend van. Jaj, de mennyi
csend kell ahhoz, hogy némaság legyen!
Mennyi kiáltást kell itt eltemetni,
mennyi vereség, mennyi küzdelem

fájdalma sarjad föl fűben, virágban,
míg eleven világába ölel!
A túlélésben öntudatlanság van,
és az eszmélet vesztegetne el?

Hát minden harc halál a halál ellen?
Hajnal színe az átlőtt vérerekben,
mert csak az, ami végtelen, szabad,
s az eszmény, melybe öltözik a lélek
hantot emel a féltett mindenségnek?
Zeyk Domokos! Őrzöm nyugalmaidat!

1990. május

Találkozás

És nem kiált a kastély. Omlik csöndben.
Lelkében súly a faragott címer.
Az ég fonákja feszül már fölöttem,
a fényt árnyékokkal cseréli fel.

A jelentések dolgok mögé bújnak,
ahová nem férnek égi kezek,
és az időből kiforgatott múltat
időtlenül óvja emlékezet,

mert lelkét kőbe róttá ez a század,
mintha sejtette volna, hogy a kő
az eljövő századoknál szilárdabb,
s az anyaföld se puha temető,

nem sír, csak ágy, nem koporsó, csak párna:
álomvilág az ébrenmaradásra!

1990. május 23.

Ösztön

Hűség

A semmi fogja közre ezt a tájat,
a látóhatár, mint a nyaktiló
metszi értelmét minden távolságnak,
hogy jelentést veszítsen itt a szó,

azonosíthatóságot az érték,
s az élet célt kereső lényeket.
Mintha arcnélküliségre ítélnék
a világot arctalan istenek,

szűnik a múlt. Jelen púpozza egyre
a hantot sosemlesz jövő fölött,
de öntestünkből nem telik keresztre!
Bölcsőt ringatnak életösztönök,

és erejük még mindig átmintázza
a halál arcát halhatatlanságra!

1990 május

1991. november

Hűség

Már nem tudom, milyen lenne a táj,
ha nem leheltem volna bele lelket,
de így adózó szépsége is fáj,
mert rímek közé szorítják a versek,

és szakaszokra szaggatja a csend.
Ó, nem lesz szabadabb a kimondástól,
hiszen otthont nekem csak úgy jelent,
ha cáfolja azt, ami engem cáfol,

és megvéd attól, ami megtagad:
a gyermekkort és nagyapók meséit
az erős karú diófák alatt
ha a zizzenő levelek is védik.

De védik-e, vagy könnyen zúgnak másról?
Mi lesz, ha lelkünk is kivész e tájból?

1990. május

Nem

Kedvesem, én ezt nem tudom kitépni magamból. Őrzöm értelmetlenül. A kietlenséget is szó tetézi, és szerelmem bennük lassan elmerül.

Már tudom, hogy nem leszek soha otthon, ágyamba is köveket hord a gond, és gyermekemben érik az én sorsom, de mi mást juttathatnék neki, mondd?

Tán példaképét a megalkuvásnak?

Föladni önként otthont, hitet, várat, ha soha nem lesz övé, akkor is?!

Nincs józanság, mi helyes úton járjon, ha lépte nyomán kipusztul az álom. Nincs jövőm. De jelenem nem hamis.

1990.

Karácsonyi vers

Már csak a gyermekek arcán van karácsony.
A kijátszott, száradó fenyőfát látom
a ragyogás mögött,
és didergek vele.

Add, Uram: ne szálljon szavam senkire.
De a kislányom arcán karácsony van!
Őriznem kell őt, amíg lehet,
és amíg nincsenek angyalok,
magam kell az legyek.

Aranygömböket aggatok
áldozati ágra,
a csillagszóró úgy ragyog,
mintha égre háгна,
fűzerek álma szövi át
a csendes, zöld világot,
ami nem remél folytatást,
se halhatatlanságot,

és örül a gyermek. Újjászületik benne
a megváltó igézete.

Nem háromkirályok hozzák,
mégis,
az ajándék szebb soha nem lehet.

Minden anya rettegi Heródest!
Minden ünnep győzelem
a fájdalom felett.

Ne adj, Uram, erőt soha másra!
de bocsásd meg nekem:
a csoda is a lélek hazugsága,
mint a szerelem.

Éjszonett

A késhegyeken elpihen a szó.
Alkony lázában ég szénné az éjjel.
Fölénk zuhan egy csillagtakaró,
hogy álomcsatákat vívjunk a fénnel,

majd a holdvilágos történelem
szuronyokat mintáz a szelíd árnyra,
áttör sok könnyező ablakszemen,
és hontalanságunkat fölvigyázza.

Jaj! Ez a védelem belénk hasít!
Virradatra vérét ontja az élet,
az álomcsaták álomhőseit
magába szédíti a bölcs enyészet,

és reggel ébrednek a vesztesek,
hogy valósággá semmisüljenek!

1992. március

Fohász

Maradj örök értékünk, drága Isten,
kétségeinkből támadj újra fel,
hevítsd lelkünk e megfeszített hitben,
mert jaj! a testnek egyre húlni kell,

mert tenmagad sem válthatod fehérre,
ha hontalanná válik itt e szó,
fohászunk mindhiába tör az égre,
alatta fájdalmunk mindenható.

Jönnek, tűnnek korok és forradalmak,
az ember kiált, elvérzik, vagy hallgat,
sorsa vétkes, míg bölcsője hamis.

Te mindenütt vagy, most se lehetsz máshol,
hát mentsd e tájat, mentsd a pusztulástól,
és mentsd meg vele, mentsd meg minket is!

1990. március 15.

Igazságszobor

Önváddal, dühvel, fegyelemmel,
szerelemmel, vagy gyűlölettel
mintázza vágyait az ember,
formát gyúr, testet gondolatnak,
bálványt, mit imádhat, tagadhat,
és amit érez, íme képes
hozzámérni a kétes „mindenséghez”,
hogy jogot vívjon ki magának
ahhoz, amit valóra válthat,

de nincs sehol szobra igazságnak!

Nem lenne érzéki formája hát,
amit bűnös, bűntelen, ítélő, ítél
egyaránt ért és érez át?

Vagy csak nem született meg a szobrász,
aki úgy farag le a mindenségből,
hogy minden hamis elhulljon vele,
és megleli azt a formát,
ami az igazság lényege?

Jelen idő

Hát föladjam? ahhoz már túl sokat
veszítettem, hogy lemondani tudjak.

Hitnél is erősebb az akarat,
ha a célok ösztönökké fajulnak,

és mert belefásul az értelem,
megtagadom, amit be kéne lássak:

hogy csak a pusztulás tart ki velem,
bármit ragyogtatnék föl folytatásnak.

Tudom, hogy minden szó erőltetett,
tudom, hogy minden szó erőtlen,

tudom, hogy így is, úgy is tévedek
a *nem tudom, hová tartó* időben,

ami a hantokat halmozza rám,
de nem fogadom el, hogy nincs hazám!

1990. október

Erdély

A tisztaságról

Hadakozva mindennel, ami bújtat,
és megküzdve mindenért, ami rejt,
hogy a jelennel ne veszítsünk múltat,
a jövőnk már előre elfelejt.

A megsemmisülés játékszabálya
szerint lesz egyre konkrétabb a tér,
majd a saját törvényeit kijátszva
az idővel is lényegét cserél,

és múlik a tér, míg az idő helyben
forogat semmit sem jelző mutatót,
már oly rég nem megismételhetetlen,
hogy egyre ugyanaz a *van* s a *volt*,

míg a tér, jaj! a tér csak szűnik lassan,
és iránya visszafordíthatatlan!

1991. április

A tisztaságról

Csak tisztának, olyan tisztának lenni,
hogy ne vegye észre életed senki,
már nem lehet. Elárulták a csendet
a halálosan csendes történelmek,

és rádruházza fájó pőreséged
kitaszított a halálból az élet,
a semmit adta jövőnek, világnak,
és a mindenséget csak áltatásnak.

De írni másról kellene már régen!
A fájdalmat is túlbeszélnék érzem,
de nem túlbeszélt, mert beszéden túli,
a rímeken is megtanult áthullni,

mint szitán a liszt valami fenséges
ünnepre süttött hótiszta kenyérhez.

1991. október

Értelem

Hát küzd velünk az életért az ész?
De éberem őrködni nem szabadság,
hát így is értelmetlen az egész!
A végest a mélységek fogva tartják,

a végtelen pedig szerteszakít,
mert nem egy táj az értelem s a lélek:
ez araszolgatja távlatait,
az távlatokon túl nyer üdvösséget.

A léleknek lételeme a hit,
az értelem lételeme a kétség,
mégis együtt alkotnak emberit,
hogy a végtelent végessel kísértsék,

míg az élet, melyből e szárnyak nőnek,
tovább féli a dzsungeli időket!

1990. október 23.

Világkép

Szerelvények futnak össze a téren,
gépszárnyak köröznek roncsok felett,
és fölvilan a keselyűk szemében
nyílt kérdésre a titkos felelet.

Sok menetrendnél pontosabb az álom,
egy sínpár kettéválik hűtlenül,
a messzeséget a látóhatáron
igazoltatja, motozza az űr,

s a történések egymásra vetülnek,
hogy szürkévé színezzék a teret,
mintha széthintenék hamvát a tűznek,
amit nem szíthat újra képzelet:

míg a messzeség látóhatár foglya
a világot a semmi birtokolja!

1990. június

Gyóntató

Lejártak, a HIT, REMÉNY, SZERETET,
SZABADSÁG, EGYENLŐSÉG, TESTVÉRISÉG
nagylemezei,

serceg a tű EURÓPÁN,

keringőznek a boszniai hegyek,
sztriptízt lejtének kísértetek,
tüntet az erdő, korhad a határ,
vendégmunkát vállal a halál,
és mindegy már, hogy templom, vagy bazár:

ennek a világnak nincs értéke, csak ára.

Borul a szirupos kehely,
ráömlik a tartalom a tájra:

— Minden bűn közös! Gyónjatok!
Akkor, is ha nem oldoz föl senki!
Akkor, is ha áldozni már késő,
akkor is, ha bárszekrény a szentély!

A mennybolt a földre térdepel,

és én gyónás helyett azt hazudom:
mindörökre Erdély.

1992

Mennyei Zoo

Bölcs emberkertben omló ketreccskék,
egymásra rontó, hős fenevadak
a SZABADSÁGOT hogy is teremthetnék
meg, amíg él a ketrec-indulat?

Mert rácsok helyett egymást szaggatják szét
életüket féltő kis nemzetek,
míg a nagyok, ha megunják a játék
izgalmaikat, csak újabb ketrecet

teremtének. Szellőset, mint az égbolt,
amelybe minden égitest befér,
hogy külön-külön vállalja a tébolyt
egy fény körül pörögve semmiért,

s ez a mindenség! Mennyei idomára
szelídíti örökkévalóságba!

1992. február

Európai karácsonyfa

Tárgyaljatok!

Az asztalok nem robbannak!
Tollaitokból sem csöpög a vér,
amikor méltóan szignáljátok
a bársonyszékek közötti békét!

Tárgyaljatok! Ez fontosabb,
mint egy hároméves kisfiú,
aki átlőtt szívvel zuhant az égbe.
Szlovén volt? Horvát? Szerb? Netán magyar?
Úgysem váltja meg a világot
már se ide, se oda,
de legalább nem lesz katona,
hogy kiképezzék a megsemmisülésre!

Az egyetlen sebbé zsugorodott
öregasszony
sem ringatja többé ölében a csendet.
Kinek is ringatná, ha már nincs falu,
akik nem haltak meg,
azok is elmentek.

Ti tárgyaltok. Én írom a verset.

— Fehér a szó, mint a hó, —

éppen úgy is olvad.

Tócsájában totyog az idő.

Karácsony lesz holnap...

1991.

BALLADÁKON TÚL

Fenség

Uram,
ne cáfold meg magad az emberekben!
Értük szenvedett fiad, Jézus,
akivel egy a lelked.

A léleknek mítosz kell,
mítoszt a fájdalom teremthet,
de a legyőzhető fájdalom, uram!

Ha nincs hazája az értelemnek,
a küzdelem kilátástalan.

Akartad
az eredendő bűnt,
hogyan legyen mitől megváltás a világot.
— Bűntelenül nincs
se vezeklés, se pedig áldozat —
gondoltad — árnyékok nélkül nincs mélység,
hogyan fölötte fenség tündököljön—,

de nem sikerült a megváltás, uram!
Lelkiismeret-furdalásodból lett történelem,
a tökély árnyéka a földön,
és íme, az működik tökéletesen,
aminek csak bálványa van.

Szenved az ember,
tévedéseid megtestesítője.
Csak egyetlenegyszer
szegülne szembe a történelemmel,
téged is megváltana tőle!

De fél.

Érzi a veszélyt örökölt állati ösztönökkel:
harmadnapra
föltámadna benned a múlandó élet,
s mire véget vetne a szenvedésnek,
elvesztené örök istenséged.

Mikor szánsz meg bennünket, uram?

Vagy mi szánjunk meg téged?

Hajós, 1990. július 7.

Mert...

Mennyi sötétből gyűl a virradat!
Mennyit kell álmodj egy kis ébredésért,
amíg az egyre tűnő megkísértést
is bevilágíthatják a szavak!

Jelentésükben egy az értelem:
hiteles képet tükrözzön a vesztés,
amellyel tékozolja a teremtés
benned a teljességet szüntelen,

mert homlokod az égboltnak fele
csupán, és a hiányt hiába érzed,
megannyi fényjele a messzeségnek
képzeletedbe se ragyog bele,

oly véges a tudat, oly tökéletlen
az öntudatlan nagy tökéletesben!

Akartad
az eredendő bűnt,
hogy legyen náddal megvilágítva a világot.
— Bűntelenül nincs —
so vannak és, so pedig áldozat —
gondolnival — Anyatok nélkül nincs szelvény,
hogy föltesse a szűz éjszaka kődjét —

de nem sikerült a megvilágítás, arany!
Lelkiismeret-furdalásaidból lett történelmed.
A szűz anyák a földön,
és ma, az anyák a földön,
amíg csak a földön van.

Üvegházhatás

Te is tudod: végzetes a varázslat,
mert elrongyolódtak a távlatok.
Saját szavunk, nevünk is megalázhat,
csontig égethetnek forró fagyok,

a csúcsokat teremtő felszínekre
is felköltözhet a tengerfenék,
hogy arcunkat hatalmas ár temesse,
és tajtékokkal sodródjék az ég.

A fénykorong, a hit, a vers, az áldott,
mi láthatóvá váltja a világot,
mondhatnám talán úgy is: szerelem,

nem ő hibás. Mi szólítjuk a véget,
ha mintázni merjük a mindenséget,
és kezünk nyomán feslik, véresen.

1990. október

Gyöngy

Feledjünk már! A józanság nyomaszt,
amellyel egyre a testről a lelket
leválasztják a pengéfényű versek,
hogy fájdalomból gyűjtsenek vigaszt.

Nem álmodunk, ha fölriaszt a szó!
Nincs semmi ott, ahol senki nem boldog.
Ég s föld között a tiszta horizontok
ölelkezése csak illúzió.

Feledjünk hát, ha van erre idő:
mint gyöngyszemek, gurulnak szét a percek,
fölborítva a katonás fegyelmet,
amelyben örök parancs a jövő,

de jaj! Mintha szerteszórva is egyre
a gyöngyszem a füzérre emlékezne!

Végletek

Miért fáj az neked, hogy senki vagy,
akivel még a nemléte is játszhat?
Létezhet-e nyom, amit semmi hagy
maga után, ha megszűnik a látszat,

és a létnél a semmi súlyosabb,
mint mindenségből kiforgatott érték?
Mi az, amivel mérheted magad,
ha végletek közt ingáznak a mércék?

Két véglet ez is: te és a világ.
Az, amit belőle magadba vontál,
kívülről hiányát uszítja rád,
hogyan úgy szegényedj, mintha gazdagodnál,
és mennél inkább éled az Egészset,
annál több semmivel köss egyezséget!

1990. február

Pernye

Nincs már vigasz. A metaforák égneek,
és íme, a világnak ez sem árt.
Csak megjátszotta, hogy van benne lélek,
hogy drágán vesztegesse a halált.

Olyan embertelen embernek lenni,
az életet megbánni nincs erőd,
a ráció tökélye az, hogy semmi
nincs ott, ahol minden volt azelőtt,

és minden versben meg kell halni újra,
a szó már a semmit is lángra gyújtja,
remeg a fennsík, mint a délibáb,

de nem ige száll, csak fekete pernye
az elhamvadó lelkiismeretre,
ha fényét veti tűzre a világ!

1991. december

Kérdés

Hát változunk! De mondd már, mihez képest?
Milyen értékre bízhatom magam,
ami nem hasonulhat tévedéshez,
mert megdönthetetlen mértéke van?

Az arányokat a természet adja,
s az ember maga ellen játssza ki,
ha a részért az egészet tagadva
kezd természetfelettit játszani,

és csak természetellenessé válik,
felnőve az önpusztító csodákig,
melyekkel szemben torz a védelem,
mert érték ellen tör az ellenérték,
és csúcsokat hív életre a mélység,
hogy semmibe hulljon a felszínen.

1991.

Kiszolgáltatottság

Hát önmagad illúziója lettél,
te belül vérző, hús-vér képzelet,
ki ezer évig szántottál-vetettél,
hogy learassák az életedet?

Még tűrsz, és úgy tűrsz, mint hogyha lehetne
a valósághoz bár mítosz-jogod,
de időd nem vetkeztet végtelenre,
és időtlenséged cserben hagyott,

mert a valóság nyers erő világa,
bármilyen csipkék rejtik izmait,
s a történelem szégyeniskolája
vagy ölni, vagy elpusztulni tanít,

nincs kiegyezés! Harcon túli mítosz,
mindent túlélő vers-harmóniák.
Béke-álmód is elvezet a kínhoz,
amelyért öl az éber nagyvilág!

1992.

Antimessiás

Hogy váltja ez a világ a ruháit!
Meddő nő kecsegteti így magát:
életet vajúdó küllemmel ámít,
s világra szül egy rút kaucsukbabát!

Pólyában dédelgetik a remények,
csalnak vele a bábjátékosok;
szíve helyére belopnak egy gépet,
s az menetrend szerint föl-földobog.

Túl későn derül ki a szörnyű átok:
hamis a messiás, élettelen,
lelkétől váltaná meg a világot,
hogy kezelhető gépezet legyen,

és kiölve belőle minden érzést
tökélyre vigye értéktelenségét!

1992.

Apokalipszis

Mindegy nekem, hogy valami szellem
megfagyott rész-formája a testem,
avagy anyagi mivoltommal
magamnak lelket teremtettem,

hitem ugyanaz:

kollektív eszmény éli túl,
amit a halál egyedenként
bomló anyagba fagyaszt,

de ha lesz pillanat,
amikor minden kollektív tudat
tudattalan anyagba fagy,
és nem lesz ember, aki emlékezzen,
mert sem emlék, sem emlékező
nem marad,

aligha lesz isten a világon,
aki megbocsássa magának a vétket,

azt, hogy értelem fölé
emelte az értelmetlenséget!

1991. március

Művészet

Íme, soha nem voltunk ily szegények:
már tartalékolt ámításait
is fölélte az egyre fogyó lélek,
anyagcserével égett ki a hit

az értelemben, ami pusztá léten
túl mentené az emberéletet,
mert civilizációnk dzsungelében
sem győz az ész az ösztönök felett.

Bár eszmét s eszményt mindegyre teremtet,
csak szertesztét szaggatja az időt,
• hogy korokra foszló történelemnek
nevezzük Krisztus után és előtt,

s a többlet, mellyel ember építgette
kísértései zengő templomát,
a kép, ami távlatokba vezette,
a szó, ami kimondta a csodát,

hiába volt. Hiába van. Hiába
fest a jövőre tükörképeket.
Nem értelmünk ő, csak értelmünk *álma*,
ami adakozva elveszteget.

1991.

Válasz

Nincs válasz már. Kérdés kérdésre épít,
a torony egyre bizonytalanabb,
magaslatain a zuhanás érik,
és félelemmé nő a gondolat.

Míg véges, ami a végtelent érti,
halálra ítélt minden értelem,
tehetetlenségét az élet méri,
mert halálából lesz a végtelen,

és minden más hanyagolható részlet.
Nincs tökély, és nincs tökéletlenebb,
emberibbé sem váltja az egészet,
az, hogy emberből isten nem lehet,

csak önkéntes bűnrészesévé válhat
a világot teremtő pusztulásnak!

1991.

Erdélyi szerelem

Már zuhannunk sincs hová, kedvesem.
Rendre megcáfoltuk a messzeséget.
Nem távolít-közelít értelem:
egyetlen helyben hunynak ki a fények.

Nem volt kezdet, és nem lesz soha vég.
Létünk végtelen meghasonulást hoz,
mert a Teremtésben nem volt elég
méltóság egy fenséges pusztuláshoz.

Hát ne hidd, hogy égbe emel a szó,
ne hidd, hogy ringatnak az úri mélyek!
Minden áltatás csak arra való,
hogy odázza a tehetetlenséget.

Odázzuk még? Ha nincs más értelem,
haljunk meg részletekben, kedvesem!

1992.

Kérdőszonett

Megtanultam, hogy sehol nem vagyok,
csak emlékeim strázsálnak a csendben,
mert minden régi színhely már titok,
bár én soha sehonnan el se mentem.

Ha épültek, itt épültek falak!
Ha dőltek, házak-hazák dőltek romba.
Az ékezet ide-oda szalad,
hogy éket verjen kétes otthonomba,

mert ha nem vagyok sehol, hol lehet
az otthonom? Vágyott nyugalmam képe,
ahol tanítgatom a gyermeket
erre a nagy hazátlan üdvösségre,

ami hősök keresztjét elveti,
mert élet kell, csak élet kell neki?

1991

1991.

Feltámadás

Tudom: idővel minden elkallódik,
könyvek, kéziratok és nemzetek,
sodródunk a dadogástól a szóig,
s a tengerzúgás lassan eltemet.

Amíg a gondolatnak gond az arca,
az arcvonás lövészárkokba fut,
de ha minden árokpárt beszakadna,
eltemethetnénk minden háborút!

Mert csend a tettek végső dicsősége,
és történelmek után lesz csak béke,
a feltámadás utóképe már:

meghal az *én*, hogy mi éljünk *örökre*,
minden (h)arcot egy gondolat mos össze,
és állásait veszti a halál!

1992.

A cél

Nem valami ellen,
de valamiért.

Bármi ellen küzdesz,
nem jelölhet célt
neked,
csak eszközt, amellyel megteremtheted
a magadhoz méltó világot,
amelyben átok
nem tör ellened,
és mennél sikertelenebb
kísérleted,
annál inkább eszközöd marad
mindaz, ami téged megtagad,
mert nem valami ellen, csak valamiért
áldozhatja föl magát az ember.

Ott sorvadnak el a forradalmak,
ahol kiegyeznek a történelemmel:

kiegyeznek a zsarnoksággal is!

Hamis a folyamat,
ami századokat kényszerít
küzdelembe,
és önvésztegetve veszít
abból, amiből teremthetne
mást,

ha nem ismerné a megalkuvást.

Ez küzdőteret is jelenthet,
hiszen a teljes feladás
ellen alternatívákat teremtget,
alternatívákat, de soha nem a *célt*,
ami minden ellen,
tehát mindenért
kiáll.

Fellebbezhetetlen,
akár a halál,
halálos, mint az élet,
és örök:
a vég benne kezdetet,
a kezdet újra véget
ér.

Nem adja föl magát semmi ellen
soha semmiért.

1991. január 11.

Jelen

Most jelen vagy, de gondoltál-e arra,
hány évszázad látott benned jövőt?

Eszményt, amelynek fennen izzik arca,
hogyan porrá égjenek a szemfedők?

Harminchat nemzedék égett el érted,
miért lennél épp te kioltható?

A jövőt tudod, amíg múltad érted,
és jelenedet jelenti a szó.

Amit óvni kell, mindég az az érték,
s a világ ott van, ahol óvni kell.

A mindenséget emberre úgy mérték
az istenek, hogy magát érje fel.

Most jelen vagy, és rossz jelennek lenni,
mert felelősség ez az átmenet:

a halálon túl sem önmagát menti,
csak azt, mi belőle jövő lehet!

1991. április

Dsida

Nincs kegyelem! Már fölkúsztak az árnyak
az égboltot teremtő homlokon.

A csillagok mind sötétebbre áznak,
és ringanak az elhagyott tavon.

Kihull a világ a varázstükörből,
mind kevesebb a szó, és több a hant.

A költő rímel életről, jövőről,
s szívében húronként szakad a lant.

Már hóhér minden pillanat. Az óra
pengéjét a számlapon körbehordja,
és üti büszkén: elvégeztetett.

Te leporolod magadról a véget,
magára hagyod ezt a mindenséget,
ÉS SÉTÁLTATOD KÖZTÜNK SZELLEMED.

1992. május 4.

Balladákön túl

Hát kiöregedtünk a balladákból!
A várrom több lelket be sem falaz!
A pengeszirt a felhők mámorából
legfönnebb arcmosó záport fakaszt!

Ó, áldoztunk mi a fenség nevében
mindabból, ami feláldozható!
Ha csupasz fákkal marasztalt az éden,
s a harangszóból ránkzuhant a szó,

mi föláldoztuk a legkedvesebbet:
az értelmet megbódító szerelmet,
ami a sírnak is távlatot ad,

s most balladákön túli fegyelemmel
egyenesedhet föl bennünk az ember,
mert Isten előtt is állva marad!

1991. április

Vidék

Lehet, hogy tőled mindent elvehetnek,
mert semmid sincs a fényeken kívül,
de azok lesznek veled kevesebbek,
akikben lassan életed kihűl.

Fölébredsz. Ím, a valóság marasztal,
a gyermek követeli a mosolyt,
körbekerít egy törekeny vigasszal,
s már az bánt, ami lesz, nem ami volt.

Már ő fáj, aki nem tudja, mi végre
göngyölgeted mosolyok melegébe,
kísérje hűen egy igaz mese,

amelyből teremthet olyan vidéket,
ahová sehonnan is visszatérhet,
ha majdan mindent elveszítene.

Pont

Itt már nem valóság, csak az, ami szégyen,
a tudás fáját fölhasogattuk régen,
a metafora is behódol a gyásznak,
s a képzettársításból

kiöli a társat.

Ha gondolat érvel, ha fájdalom jajgat,
hitünk csak refrénje egy elnémult dalnak,
vagy az sem; világot már a káosz diktál
eltorzul a dallam,

és széthull a rímpár.

Eszmény? Ugyan kérem! Sok kisiklott álom
vesztegel egy kiúttalan állomáson,
ahol kusza álmok gordiuszi képe
jelzi az irányt a

megsemmisülésbe.

Pedig most se rossz az ember, se a költő,
csak embertelenné vált az emberöltő,
csak az üzetésből veszett ki az éden,
csak a távlat törpül

ponttá szégyenében.

1992. március

TARTALOM

X Barátom állatverse.....	5
Éjszakai erdő	
Csontszonett	6
Emberszonett.....	7
November	8
Szerep	9
Pamutvers	10
Éjszakai erdő.....	11
Centivers	12
Kép.....	13
Más.....	14
Severs	15
Látomás	16
Miért	17
Éjszaka	18
Derengés	19
A hit.....	20
Korong	21
Igazságszobor	
Két szonett Tőkés Lászlóhoz.....	22
Átmenet.....	24
Évszak	25
Még egyszer	26
Emlék-vízió.....	27
Vershelyzet	28
Radnóti	29
Mozzanat	30
Szégyen?	31
Történelem	32
Orbán Balázs földjén	33
Sorsszonett	34
Éjjeli ironia	35
A becsület	36
Fehéregyháza	37
Találkozás	38

Ösztön	39
Hűség	40
Nem	41
Karácsonyi vers	42
Éjszonett	43
Fohász	44
Igazságszobor	45
Jelen idő	46
Erdély	47
A tisztaságról	48
Értelem	49
Világkép	50
Gyóntató	51
Mennyei Zoo	52
Európai karácsonyfa	53
Balladákon túl	
Fenség	54
Mert	56
Üvegházhatás	57
Gyöngy	58
Végletek	59
Pernye	60
Kérdés	61
Kiszolgáltatottság	62
Antimessiás	63
Apokalipszis	64
Művészet	65
Válasz	66
Erdélyi szerelem	67
Kérdőszonett	68
Feltámadás	69
A cél	70
Jelen	72
Dsida	73
Balladákon túl	74
Vidék	75
Pont	76

